

Poděbradské noviny

Ročník 21 číslo 5

1. března 2012

www.podebradskenoviny.cz

cena 7 Kč

Zima v Poděbradech: „ladovský“ únor, bruslařská idylka na Jezeře a přebytky soli

Poděbradské noviny zjišťovaly, jaká byla letošní zima ve městě. Nejvíce si našli lidé bezdomovci, naopak „pokojeno“ může být město, které na mírné zimě výrazně ušetřilo a na Jezeře oprávněně zažil tradiční bruslařské víkendy.

Minus 21,4 °C. To je (a s největší pravděpodobností i zřetelně) nejmenší naměřená teplota v Poděbradech v průběhu letošní zimy. Ve srovnání s nejméně chladným místem v České republice, za něj je považována Jezerní sláň u Kvildy na Práchecku, příjemný mrazík k procházce. A v porovnání s výzkumnou polární stanicí Vostok poblíž jižního magnetického pólu, „vedno k palnati“. Na této ruské stanici, ležící v nadmořské výšce 3488 m, naměřili totiž meteorologové v roce 1983 dosud absolutně nejmenší teplotu na Zemi - minus 89,2 °C.

I bez rekordů únor mrazí

Kdyby fiktivní mrazík omyšlen zabloudil do českého Polabí a pokoušel se zahřát Náštník obfáňným kolem jedle, na začátku února by se i v Poděbradech asi dost našel. „V dlouhodobém průměru činí průměrná měsíční únorová teplota v Poděbradech 0,4 °C. Průměrná teplota letošní první únorové dekády zde byla ale výrazně nižší a dosáhla málo viditelných -11,2 °C,“ upozornila na nedávné mrazy Anna Valeriová z oddělení všeobecné klimatologie Českého hydrometeorologického ústavu.

Naopak lednové teploty zůstávaly v lékařském měřítku po většinu dnů v měbici nad bodem mrazu. Často pravdivá proroctví „Máček-š se v ledu vysvědí do kořele, připravíš si na únor kočičky“, tak platila i ve středním Polabí. „Letošní průměrná lednová teplota v Poděbradech dosáhla 1,8 °C, což je v porovnání s dlouhodobým průměrem (1981-2010) o 2,4 °C více,“ uvedla dále klimatoložka Valeriová. Vzhledem k tomu, že nejmenší teplota naměřená v Poděbradech je už pěkně „vousatá“. Na Polabísku sídlí také nespočetných -37 °C naměřili v Poděbradech 11. února 1929. V tento den byl také naměřen absolutní rekord na území naší země za dobu přístrojových měření „M8 hodnotu

Únorový mrazí v Poděbradech klesl i pod -20 °C. Měřicí stanice u Úpravny vody naměřila dokonce -21,4 °C.

-42,2 °C, a byl naměřen v Litvínovicích u Českých Budějovic. Data pro Poděbrady máme v databázi od roku 1925, termi meteorologická stanice se v roce 2002 stěhovala a byla automatizovaná,“ zdůraznila Valeriová. Současné stanice se nachází v areálu Úpravny vody v Palackého ulici (viz foto).

Mrazná zima, studený podzim

Třebaže únorové mrazy zkomplikovaly život nejméně Poděbradákovi, obecně jde o místo, kde jsou teploty dosažitelné českých mrazů spíše výjimečné. „Za celkem mírné teplotní průměry v Poděbradech může především nížinná poloha města. Obecně je Polabí považováno za jedno z nejteplejších oblastí v naší republice, stejně jako úbeha jihovýchodní Moravy,“ upozornil letecký meteorolog Petr Dvořák.

Letošní zima byla až na mrazy počítán únor teplejší než jindy. „A to se týká i množství sněhových srážek, které byly na Poděbradsku spíše vzácné,“ podotkl. Střední Čechy patří ke krajům, kde při únorových mrazech klesá rtuť teploměru pod hranici -20 °C jen zřídka. „Nejménší teplota ve středních českých jarech letos naměřili na stanici v Neumětelských, kde klesla na minus 26 stupňů Celsia. To už je proce jen poměrně dosti silný mraz a je docela nepřijemné se v takovéto teplotě venku pohybovat,“ řekl dále Dvořák. A proč padl teplotní rekord právě v obci Neumětelských u Berounsku, a ne třeba v Poděbradech? „Teplotní režim daného místa významně závisí na několika faktorech. Jedním z nich je reliéf terénu. A když si představíme právě zmíněné Neumětelské, tak ty leží v mělkém údolí. Tam za klidných nocí, když se fouká silný

vítr a je jasno, značně vyčlídá terén a studený vzduch stéká dolů do údolí. A někde v těchto místech se nachází ona meteorologická stanice,“ dodal Dvořák. Co se však možná tolik neví, je fakt, že podzim na Poděbradsku bývá paradoxně chladnější než v mnoha okolních regionech. Důvodem nízkých podzimních teplot jsou teplotní inverze, a proto je Polabí v říjnu nebo listopadu často chladnější než třeba i v místech ležících ve vyšší nadmořské výšce.

Větel soli, kupa soli...

Na letošní mírnou zimu se rozhodně nenažívají v technických službách, které se starají o úpravu slané. „V průběhu letošní zimy jsme vyjádřili na úřad slané a posyp slanic ve městě zhruba jen pětkrát. Poče mých odhadů je letošní zima určitě mírnější než

jindy, sami jsme očekávali častější výjezdy k úpravě vozovek. Letní jsme museli smlužit dokonce smlouvu do Labe,“ sdělil ředitel technických služeb Luděk Homola. Město na sporadické měření v Poděbradech určitě ušetřilo. „Tuna soli nás vyjde na 2 200 korun bez DPH. Je konec února a my jsme zatím spotřebovali zhruba jen 4 z připravovaných 50 tun,“ uvedl dále Homola. Kromě psů, jež se v areálu TSPM naváženo 100 tun, ušetřily technické služby i na pohonných hmotkách do strojů, které sjízdnost silnic a komunikací ve městě zajišťují.

Ledová odzva na Jezeře

Radiost z únorového počasí měli také sportovní Poděbradáci. Jezero po dlouhé době opět zamrzlo, a tak se mohli lidé na bruslích probáhat téměř až do Kláru. Navíc ve výborných podmínkách, které komfort sportovců výrazně porvaly. Lavičky na mozi brusli, kovové kole a hrořím obřím na zahřátí, slánky a kláru s svazkem hradu u ledu - i tak vypadala víkendová idylka na Jezeře. „Nápad na víkendové sluce bruslení se zrodil v mé hlavě. Osvětil jsem Miroslava Nováka a Jáchua Charvatu z Městského kulturního centra (MKC) a na společné schůzce jsme se dohodli na realizaci bruslení na Jezeře,“ odevřel zastupitel Tomáš Kalenda veřejnosti velmi klade hodnocení přírodní bruslení na poděbradském koupališti, jež plocha tak na pár dní nabrzdila led zimního stadiónu. Který by nás spafit světlo světa ještě letos. „O hládky přiběh ale se však zasloužila velká spousta lidí. Technické služby se postarali o natření dřeva, Vojta Klavík o upřívování a mužika Aparaturu zapůjčilo MKC, kole na dřevě Lukáš Klavík a MKC, gamové pípy jsme navázli ze zboru zboru zimního stadiónu, obětovení zajistili písně Šlechta a Homola a skladatel ledovou plochu jsme vyhráli společnými silami,“ nechtěl na nikoho zapomenout Kalenda a dále poděkoval písním Homolovi, Jiráskovi (a dalším písním a písní a hračky z TSPM), Tráhanovi, Pospíškovi a Zaporovi. Po dva dny si přišlo na Jezero navštívit nebo se jen pokochat „retro-bruslení“ odhadem na 500 návštěvníků.

Alžběta Kabełka

Pokračování na straně 2

Sochaři tesali na náměstí z ledových kvádrů

„Ledová“ umělec si dal uprostřed února dostaveníčko na Jiřím náměstí. Více o akci Frozen Jam naleznete na straně 7.

Předsedkyně sněmovny má novinky o Poděbradech z první ruky

Mezi veřejností nejoblíbenější česká politička Miroslava Němcová předá 5. března v poděbradském divadle čestné občanství zpračce Martě Kubiškové.

Poděbradské noviny přinájejí mikrointerview s předsedkyní Poslanecké sněmovny a první místopředsedkyní ODS Miroslavou Němcovou právě k této události.

Proč jste přijala nabídku účastnit se slavnostního večera Dne Poděbrad, na kterém budete oceněny významní občani města?

Pozvání mě pochtělo Město slavi 540. výročí a v historii naší země mělo vždy významnou pozici. Dnes jej vnímáme především jako město spojené s českým králem Jiřím z Poděbrad, jako vyhlášené lázeňské centrum. Zaujala mě však skutečnost, že ve středověku patřily Poděbrady a okolí k významným a největším rybníkáckým regionům, jako Třebosko a Páněšnicko, což je dnes poměrně neznámá informace.

Znáte osobní Martu Kubiškovou? Jak zpračku vnímáte? Martu Kubiškovou jako zpračku znám velmi dobře, ne však osobně. Sledovala jsem celou její kariéru, než ji zahrnila komunistická moc v jejím pokračování - vážím si jí jako člověka pro statečné občanské postoje.

Byla jste již dříve v našem lázeňském městečku - máte s ním spjaté nějaké vzpomínky? V Poděbradech jsem byla několikrát, líbí se mi péče o parky, město působí velmi přátelsky. Navíc zde byli i ředitelka mé kanceláře a díky ní se o Poděbradech dozvídám všechny novinky.

Foto: Archiv Miroslava Němcové (mo)

Zuzana Čížková: autorka sochy Boha i Anežky České

Poděbrady se od 3. března budou pyšnit novou sochou v historickém duchu. Autorkou busty svaté Anežky České na dobové motivy je mladá sochařka a malířka Zuzana Čížková. Právě tu jsme navštívili, abychom vám ji i její dílo představili.

Anežka Česká se stala – termínem svého svatořečení – i jedním ze symbolů sametové revoluce. Jak ji vnímáte vy? Její odkaz mně přijde – zvláště v současnosti – velmi aktuální. Chápu ji nejen jako pomáhající chudým, nemocným a potřebným, ale vnímám také její apel proti konzumnímu a požívačnému způsobu života. Měl by být slyšen právě nyní. Ne náhodou sv. Anežka byla tématem mých nových obrazů. Vznikly spontánně, nebyly ovlivněny výročí ani dílem pro Poděbrady. Stejně jako má účast na Symposiu o svaté Anežce.

V Poděbradech nejde o vaše první dílo s náboženskou tematikou...

Mimo konzervativně pojatá díla světců s atributy jsem netypicky ztvárila Boha – pro prestižní výstavu v Grand Palais na Champs-Élysées v Paříži. Náboženské téma nesla i putovní výstava „Bible v průběhu staletí“. Ta mezi jiným navštívila jeruzalémskou baziliku v Římě, bruselský prezidentský palác či pražské Karolinum. Z ní si cením svých netradičních křížů z elektroinstalačního materiálu, soch i reliéfů rukou.

Potkáme některé vaše „náboženské“ sochy trvale v českém plenéru?

Rok a půl trojice mých netradičních „těhotných“ madon zdobí nově zveleбенý park u románského kostela sv. Václava na pražském Proseku. Každá z nich je originálním kamenosochařským dílem z jiného materiálu, přesněji z mramoru, pískovce a žuly. Nesmím zapomenout ani na svého sv. Floriána v západočeském Čížkově.

Sochařka Zuzana Čížková v ateliéru dělá poslední úpravy busty Anežky České pro Poděbrady

Čížkov jste si volila podle svého jména, jaký však máte vztah k Poděbradům? Narodila jsem se sice v Praze, ale velkou část života prožila v Brandýse nad Labem. A to Labe nás spojuje i nějak vnitřně. Poděbrady na mne udělaly dojem už v dětství, když se tu dlouhodobě léčil táta a já ho pravidelně navštěvovala. Později, při studiu kamenosochařské průmyslovky v Hořicích, jsem přes ně (nejen) jezdila do školy i ze školy.

Vypadá to, že se věnujete hlavně sochám světců. Pravda je jiná, vašim současným velkým tématem je symbol rukou, prstů.

Diplomovou práci jsem věnovala originální reliéfní plastice – vzkazu znakovou řeči. Již deset měsíců zdobí zeď školy pro sluchově postižené v Praze na Smíchově. Bez chlubení, je to první trvale instalované dílo s takovou tematikou v republice. Jde mi o společnou řeč lidí slyšících, neslyšících i třeba nevidomých. Má díla s jednotícím motivem znakové řeči mohou obohatit města Čech i Moravy, znaky ale musím vybírat tak, aby bylo na první pohled jasné, co znamenají. U mých soch bych chtěla, aby si je každý mohl ohmatat, dotýkat se jich, popřipadé, aby těmi většími i prolézal, aby byly interaktivní. Tim, že mám k Poděbradům „srdeční vztah“, zamýšlím pro ně udělat obří srdce – vytvořené prstovou abecedou právě prostřednictvím dvou lidských rukou. Ne náhodou jsem v nedávné anketě Lidových novin na návrh pomníku Václava Havla zvolila „věčko“ z prstů jako symbol Havla i revoluce, které bych umístila na pražském Škroupově náměstí.

Na závěr, prosím, popište bližší své dílo určené pro Poděbrady...

Busta je přímo inspirována románským dílem (asi 29 cm vysokou podobiznou Anežky) z výstavy v pražském Anežském klášteře. Údajně vznikla za jejího života a dle zřejmých kamenických prvků šlo o součást kostelní klenby. Dílo jsem prostudovala a s velkým obdivem vytvořila na jeho motivy vlastní práci v původním duchu. Sice jsem měla volnější ruku, zjistila jsem však, že dávný sochař přesně věděl proč, co a jak dělá. Jen jsem trochu zvětšila velikost (na cca 37 cm), aby vůči sloupu nebyla busta malá, ale zároveň (vzhledem k proporcím sochy), aby sloup nemusel být širší, což by působilo „hum-polácky“. Za materiál jsem volila umělý jemnozrný pískovec s hydrofobizační úpravou proti účinku přírodních vlivů. Významnou součástí díla je podstavec z jednoho kusu přírodního pískovce od předního českého kameníka a airbrush-malíře Michala Maška.

MgA. Zuzana Čížková

- absolventka VŠUP, v ateliéru Kurta Gebauera a SPŠ kamenosochařské v Hořicích,
- věnuje se sochařství a reliéfům do přírodního i umělého kamene, betonových a cementových směsí, bronzu (i jiných materiálů), kresbě, olejomalbě, užitému umění, návrhům interiérů a parků,
- v ČR má 10 realizací ve veřejném prostoru (sv. Anežka v Poděbradech bude 11.),
- držitelka ceny Winton Train – Inspirace dobrem (Praha – Londýn 2009),
- 2x reprezentace ČR na mezinárodním výtvarném salonu Artistes Independants v Paříži,
- 10 autorských a 48 kolektivních výstav v Čechách i zahraničí,
- malbou, grafikou i komorní plastikou zastoupena v soukromých sbírkách v ČR, Evropě i USA,
- byl o ní natočen vlastní pořad ČT v cyklu Nehasit! Hořím! (2004 režie: Hana Pinkavová), několikrát reportáže Televizního klubu neslyšících (2006 a 2011),
- účastnice mnoha a pořadatelka dvou mezinárodních betonářsko-sochařských symposií,
- praxe v italských carrarských mramorových lomech a švýcarské Basileji,
- půlroční praxe v Paříži (2009).